

Magdalena Andersson: Sommartal 2024

Talare

Magdalena Andersson
Partiledare

Datum

25 augusti 2024

Plats

Sandviken

Det är så roligt att få möjligheten att vara här i dag! En sensommarsöndag när den är som allra bäst. Med marknad, bakluckeloppis och ponnyridning. Och på en plats som är så vacker och så rik på historia. Som inte bara berättar något om just den här plätten mark. Utan om hela Sverige. Om tillväxt, om hårt arbete, om vad som kan hända när man omfamnar ny teknik. För 400 år sedan fanns på den här platsen inte mycket mer än en hammarsmedja och två härdar. Sedan byggdes en masugn några mil bort. Bruket växte. Man lärde sig massframställa stål. Och det som en gång började som en hammarsmedja och två härdar vid strömmen, lever fortfarande kvar som ett av vårt lands mest framgångsrika företag. Det är berättelsen om den här delen av vårt land. Men det är berättelsen om hela Sverige. Om att hårt arbete lönar sig. Att vi kan bli rikare och starkare när vi omfamnar ny teknik. Att vi, ett litet land, kan åstadkomma stora saker när vi arbetar hårt tillsammans. I Högbö, i Gävleborg, i Sverige. Vi har en historia att vara stolta över!*** Och det är ju det här vi vill ska känneteckna Sverige. Att när du bidrar efter din förmåga, när du jobbar och betalar skatt, när du gör rätt för dig; Då ska du kunna leva ett gott liv. När du jobbar ska du kunna leva på din lön. Du ska kunna lita på att sjukvården finns där när du behöver den. Du ska kunna vara trygg i vetskapen om att när olyckan är framme; Om du blir sjuk eller arbetslös. Då ska det finnas ett fungerande skyddsnet. Och när du blir gammal; Ja, då ska det finnas hemtjänstpersonal och en pension som man kan leva på. Du ska kunna veta att dina barn kommer att få det stödet genom skolan. Så att man får med sig de kunskaper som man behöver i yrkeslivet. Från första skoldagen, hela vägen till gymnasieexamen. Du ska kunna gå trygg i ditt bostadsområde eller nere i centrum, utan att behöva oroas för våld och kriminalitet. Det är det här samhälle vi vill bygga. Det är därför vi behöver en ny riktning för Sverige. Det är därför vi behöver komma samman. Så att alla som med hårt arbete och flit bidrar till vårt land får den respekt, den rättvisa och den trygghet som de förtjänar!*** Men under de senaste decennierna har vårt samhälle utvecklats i fel riktning. Istället för att komma närmare varandra har vi glidit isär. Istället för att rusta vårt land starkare så har Sverige försvagats. Vanligt

folk, som jobbar hårt och gör rätt för sig, får se hur pengarna räcker till allt mindre. Hur otryggheten växer. Istället har vi haft en utveckling som istället gynnar de som har det gott ställt. Genom skattesänkningar för de rika, genom en tilltagande marknadsisering, och genom en försvagad välfärd; Genom att vi ser hur de ekonomiska klyftorna växer. Låt mig bara ta några exempel. 1995 gick det 27 industriarbetarlöner på en topp-VD:s inkomst. 2010 hade den siffran ökat till 45 industriarbetarlöner. I Sverige 2024 går det 67 industriarbetarlöner på en enda svensk topp-VD:s samlade inkomster. Det är en dramatisk utveckling. Samtidigt har vi ett skattesystem som allt mer gynnar de som redan har det gott ställt. Där skattesatsen för en undersköterska kan vara högre än för en riskkapitalist. Och det är klart att det här gör någonting med ett land. När klyftorna ökar och samhällsgemenskapen luckras upp. Det här är en utveckling som har eldats på de senaste två åren. Bara förra året valde regeringen och Sverigedemokraterna att sänka skatten med över 10 000 kronor för vårt lands höginkomsttagare; Medan vanligt folk har fått bära en orimlig börda av den ekonomiska krisen. Och här riskerar lågkonjunkturen att göra oss ännu fattigare. Vi har den högsta arbetslösheten på tio år. De hundratusentals människor som göms bakom statistiken; Som är enskilda människor som ligger vakna på nätterna och undrar: kommer jag att klara räkningarna i slutet av den här månaden? Bakom statistiken gömmer sig den unga tjej eller kille som precis har gått ut gymnasiet; Men som möter fler stängda dörrar än nya möjligheter. Vårt land har inte råd att låta så många människor hamna utanför. För det finns så mycket som behöver göras. Vi behöver fler busschaufförer, fler elektriker, fler undersköterskor, fler lärare. Därför är det både oansvarigt att den här regeringen har skurit ner just på arbetsmarknadspolitiken och möjligheter för vidareutbildning. Men det är inte bara arbetslösheten som plågar vår ekonomi. Trots de förutsättningar och den styrka som vi har i Sverige, så är vi ett av de länder i EU som har den sämsta tillväxten. Vi tillhör Europas bottenliga när det kommer till tillväxt. Sverige och svenska folket blir fattigare. Det är inte rimligt. För vi kan ju bättre än så här i vårt land. Vi behöver en annan ekonomisk politik. I Sverige ska vanligt folk inte bara kunna leva med näsan ovanför vattenytan. I vårt land ska vi kunna jobba oss rikare genom att investera i ny teknik; I vårt land ska alla vanliga hushåll kunna leva ett gott liv!***Vänner, Det tuffa ekonomiska läget slår brett över hela landet. Så gott som varje sjukvårdsregion går med stora underskott. Och det tvingar fram nedskärningar, nedläggningar och besparingar. Jag är den första att säga att svensk sjukvård inte var perfekt 2022. Men jag vet också att den inte kommer att bli bättre av att vi kommer att ha 5000 färre anställda i svensk

sjukvård i slutet av det här året. Och det beror på att regeringen och Sverigedemokraterna har prioriterat skattesänkningar för höginkomsttagare föresatsningar på sjukvården. Under det här året har jag besökt sjukhus och vårdcentraler runt om i Sverige. Jag har mött vårdbiträden, sjuksköterskor, undersköterskor och läkare som sliter i motvind. De ställer upp. De jobbar över. De skippar lunchrasten. De springer lite fortare. Allt för att ge sina patienter den bästa möjliga vård och omsorg. Och vi är många som är djupt tacksamma över den fantastiska vårdpersonal som vi har i det här landet. Men de har inte en rimlig arbetssituation. Vi kan inte förvänta oss att personalen ska jobba ännu hårdare, stressa ännu mera för att mildra smällen av den här sjukvårdskrisen. Det här kommer heller inte lösas med omfattande privatiseringar, som jag vet planeras av en del högerledda regioner. Titta bara på Stockholm, vilken oreda och vilka fördyringar det har inneburit. Till och med Stockholmsmoderaterna tvekar inför ytterligare privatiseringar. Nej, vi behöver se till att sjukvården får de resurser som krävs. Jag vill dubbla tillskotten till sjukvården; Så att vi kan stoppa nedskärningarna och varslen av vårdpersonalen; Så att vi kan bygga svensk sjukvård starkare; I Sverige ska vi ha en sjukvård värd namnet!*** Och vänner, Vårt lands framgång bygger på att vi har en öppen men reglerad marknadsekonomi. På att vi har en marknad med privata företag kan driva innovation, skapa jobb och tillväxt; Samtidigt som politiken tar ansvar för att samhällsintresset inte sätts åt sidan. Men de senaste decennierna har vi sett hur vanligt folks intressen har hamnat i skymundan; I sektor efter sektor har marknadskrafterna släppts lösa, samtidigt som samhället har dragit sig tillbaka. Det är därför vi har en situation där gängkriminella kan äga både vårdcentraler – och tingsrättslokaler. Där skolsystemet är byggt för att gynna utländska riskkapitalister – snarare än barnen i klassrummet. Där vi inte längre kan lita på att tågen går i tid. Där matpriserna har rusat för vanligt folk, samtidigt som matjättarna gör rekordvinster. Eller där vi svettas under höga räntor samtidigt som bankerna delar ut bonusar och gör rekordvinster. Och det är därför vi har en arbetsmarknad där fusk, kriminalitet och otrygghet breder ut sig i bransch efter bransch. Politiken har dragit sig tillbaka och oreglerade marknadskrafter har klivit fram. Och där det blir upp till var och en av oss att lösa. För ni vet, precis som jag, hur det har låtit under här krisen. Är maten för dyr? Då är det upp till dig att handla billigare, enligt Jimmie Åkesson. Är räntan för hög? Då är det upp till dig att byta bank, säger Elisabeth Svantesson. Fungerar inte skolan för dina barn? Då är det upp till dig att byta! Allvarligt talat. Samhällsproblem kräver gemensamma lösningar. Inte självhjälptips. Att man ser att ja – var och en av oss måste ta vårt egna ansvar,

måste göra egna ansträngningar. Men det finns ju faktiskt saker som var och en av oss inte kan göra hemma på vår egen kammare. Vi kan inte var och en av oss minska arbetslösheten, bygga fler bostäder, investera i våra skolor och i våra sjukhus. För det är så tydligt, mina vänner; Stora samhällsproblem kräver gemensamma lösningar! Vårt land blir rikare när vanligt folk får det bättre, när samhället kliver fram. Vårt land blir starkare när vi håller ihop!*** Detsamma gäller gängkriminaliteten. De skjutningar som plågar vårt land. Det meningslösa våld som sprider sig. Från söder till norr. Vi ser det i Gävleborg och i Sandviken. Som när 71-åriga Erik, stammis på den lokala krogen, mördades kallblodigt när en man öppnade eld. Det här måste få ett slut. Bara häromdagen kom det uppgifter om att antalet barn under 15 år som misstänks för att ha varit delaktiga i mordplaner har tredubblats sen förra året. Nu sprider det sig till och med över till andra sidan Öresund. Det kanske inte var så smart av Sverigedemokraterna och regeringen att skära på just de resurser som går till att bryta nyrekryteringen. Och det är uppenbart att Sverige har mycket att lära av Danmark när det gäller att bryta nyrekryteringen. Men det är också uppenbart att Danmark behöver göra mer för att få bukt med sin gängkriminalitet. För oss i Sverige, så behöver samhället kliva fram. Och för att på allvar komma åt gängkriminaliteten är min bedömning att det behövs ett helt nytt angreppssätt. Där vi såklart fortsätter skärpa straffen och anställa fler poliser. Här råder en bred politisk enighet. Men vi måste på ett helt annat sätt komma åt topparna i gängen. De som sitter och beställer morderna och skjutningarna, de som tjänar pengar på drogförsäljning eller på att pumpa våra välfärdssystem på pengar. Därför har vi föreslagit att man ska utreda det som kallas för en RICO-lagstiftning. Det är en form av lagstiftning som finns i USA och som var väldigt framgångsrik för att komma åt deras maffia. En sådan lagstiftning borde vi ha också i Sverige, så att vi på ett helt annat sätt kan gå åt ledarna som tjänar stora pengar på gängkriminaliteten. Men vi behöver också på ett annat sätt ta hand om våra unga. Och ett förslag som vi har presenterat idag är att de unga kriminella som vårdas på HVB-hem – ja, de måste få bättre vård. I dag larmas det om att kriminella eller personer med koppling till kriminalitet driver HVB-hem. Våra myndigheter varnar för att andelen oseriösa privata aktörer ökar. Och det är 80 procent som drivs i privat regi. Det går inte. Vi föreslår att man ska kommunalisera den HVB-hemsvård som finns för unga kriminella. Så att vi inte kan ha oseriösa aktörer inne på den marknaden. Vi kan inte ha en marknad för lycksökare när det handlar om att vårda våra barn som ska komma ur kriminalitet. Och när vi gör det kommunalt, då finns det också möjlighet att öka personalens befogenheter så att man kan söka igenom rummen eller

mobiltelefonerna så att vi kan ta kontrollen över den här verksamheten. Och det här är viktigt. För vi vet, att för varje gängkriminell som hamnar bakom lås och bom; Så står nya unga killar redo att ta den platsen. Det är därför vi måste bryta nyrekryteringen. Vi måste tänka nytt. Vi måste göra mer. Och om det så krävs så vill jag att vi ska punktmarkera varenda ung kille på glid. Få tillbaks honom till skolan. Visa att det finns en annan framtid. Vi måste vända utvecklingen i de bostadsområden som har lämnats efter. Så att vi kan skapa hopp och framtidstro i hela vårt land. Gängkriminaliteten och segregationen; Det är komplicerade problem. Arbetet för att göra vårt land tryggare; Det kommer att ta tid. Men vi måste göra det som krävs. Så att vanligt, hederligt folk inte behöver känna sig oroliga när man är ute på gator och torg på kvällen; Så att alla som växer upp i vårt land kan känna trygghet. För vi vet att i samhällen som bekämpar segregationen; Där alla barn ser sina föräldrar gå till jobbet och får en lön man kan leva på; Där alla barn får med sig den kunskap man behöver för att klara sig i arbetslivet. Där framtidstron och hoppet trumfar hopplösheten och misstron; Där har gängkriminaliteten svårt att bita sig fast!*** Det är därför jag vill se en ny riktning för Sverige. Där vi använder vår gemensamma styrka för att pressa ned arbetslösheten, så att alla som kan jobba har ett arbete att gå till. Så att man kan försörja sig själv. Sin familj. Där vi satsar på det som gör vårt land rikare. Så att nya generationer kan växa upp i ett land med en framgångsrik exportindustri. Med ny teknik. Med fler elektriker, montörer och metallarbetare. Där vi använder samhällets fulla styrka för att pressa tillbaka gängkriminaliteten; Och gör det som krävs här och nu för att inte fler unga ska fastna i kriminalitet. Vanligt folk som jobbar hårt förtjänar respekt; Ett samhälle som fungerar; Och det löfte som vi fick av tidigare generationer, ska gälla för de generationer som kommer efter oss. Våra barn ska kunna få det bättre än vad vi har haft det. Det är det löftet vi ska ge. Det är därför vårt land behöver en ny riktning!*** Vänner, I går kom jag hem från USA, där jag har besökt Demokraternas konvent och där Kamala Harris valdes till deras presidentkandidat. Jag ska berätta mer om det snart. Det är uppenbart att kriget i Gaza engagerar det amerikanska folket. På samma sätt som det engagerar många i Sverige. Under sommaren har det oerhörda lidandet i Gaza bara fortsatt. 40 000 människor rapporteras ha mist sina liv. Ett helt folk lever i skräck, hunger och desperation. Omvärldens krav är tydliga; Våra krav är tydliga. Gisslan måste släppas. En vapenvila måste omedelbart införas. Mat, vatten och förnödenheter måste komma in till de nödställda i Gaza. Sveriges regering måste vara tydlig med att internationell rätt gäller i hela världen. Också i Gaza och på Västbanken. Lidandet i Gaza måste upphöra. Det är det enda sättet för att ta de

nödvändiga stegen mot fred, frihet och säkerhet för både israeler och palestinier.***Det är tydligt vår värld är allt mer sammanlänkad. Vi är allt mer beroende av varandra. Valet i USA är oerhört viktigt för det amerikanska folket. Men det spelar också roll för oss. I Sverige, i Gävleborg och i Högbo. För säkerheten inte minst. Ska vi få en amerikansk president som i grunden föraktar internationellt samarbete; Som tvekar i stödet till Nato, tvekar i stödet till Ukraina, men som är på god fot med världens värsta diktatorer; Som vill öka utsläppen så att vi får mer översvämningar och extremväder. Som ljuger och sprider desinformation och hat; Eller ska vi få en mer normal amerikansk president? Jag har träffat Kamala Harris. Jag vet att Donald Trump har fått en tuff motståndare. Och nu har amerikanerna en möjlighet att följa den trend som vi har sett i Europa de senaste månaderna. I Storbritannien vann Labour en jordskredsseger. I Frankrike satte väljarna stopp för Marine Le Pen. Kanske är det så att vi börjar skönja en leda, en trötthet, över den högerextremism som för ett konstant oväsen. Som smäller i dörrar. Piskar upp hatstormar. Som ljuger och förtalar. Kanske finns det en längtan efter normalitet igen. Efter en sund och sansad politisk debatt. Och efter politiker som vet vad som krävs för att leverera bra reformer för vanligt folk. Jag tycker mig skönja en längtan efter det också i Sverige. En ny riktning så att vi får lite lugn och ro i den politiska debatten igen. Där vi självklart inte alltid håller med varandra; Men där vi behandlar varandra med respekt. Där vi inte smutskastar, ljuger eller vräker ur oss hat och hot genom anonyma trollfabriker. Utan där vi är oeniga i sak. Men kan samlas för landets bästa. Så till alla er som har kommit hit i dag; Till alla er som lyssnar och tittar; Vill jag säga detta. Att vårt samhälle ser ut som det gör; Det är inte en av naturen given ordning. Det var inte ödesbestämt att hammarsmedjan i Högbo skulle lägga grunden världsledande exportföretag; Eller att vårt välfärdssamhälle skulle bli ett av världens starkaste. Det blev så för att vi bestämde oss för det. För att vi jobbade hårt. För att vi inte gav upp. Vårt samhälle är byggt av oss. Av dig och mig. Det gör också att de samhällsproblem som präglar vårt land i dag; De kan vi göra något åt. Och då är både makten och plikten vår; Att ändra på det som är fel. Vi behöver en ny riktning för vårt land. En politik som sätter vanligt folk i första rummet. Inte de redan rika eller storföretagen. En politik som samlar. Inte splittrar. Som reform efter reform gör livet bättre för vanligt folk. En politik som gör att Sverige som blir lite mer som Sverige. Det land vi alla älskar. Tack för att ni har lyssnat!

Taggar

2020-tal, 2024, Kvinna, Politiska tal, Socialdemokraterna, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/magdalena-andersson-sommartal-2024>